ПРОЛЕТАРЕБО ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲥᲕᲔᲧᲜᲘᲡᲐ, ᲨᲔᲔᲠᲗᲓᲘᲗ!

კომუნისტი

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲙᲝᲛᲣᲜᲘᲡᲢᲣᲠᲘ ᲞᲐᲠᲢᲘᲘᲡ ᲪᲔᲜᲢᲠᲐᲚᲣᲠᲘ ᲙᲝᲛᲘᲢᲔᲢᲘᲡ, ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲓᲐ ᲛᲘᲜᲘᲡᲢᲠᲗᲐ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲝᲠ�გᲐᲜᲝ

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

ᲒᲐᲖᲔᲗᲘ ᲒᲐᲛᲝᲓᲘᲡ 1920 ᲬᲚᲘᲡ 3 ᲘᲕᲜᲘᲡᲘᲓᲐᲜ

№ 72 (19214) ᲝᲗᲮᲨᲐᲑᲐᲗᲘ, 27 მარტი, 1985 წელი. ᲤᲐᲡᲘ 3 ᲙᲐᲞ.

ᲔᲠᲝᲕᲜᲣᲚᲘ ᲑᲘᲑᲚᲘᲝᲗᲔᲙᲐ

ᲩᲕᲔᲜ ᲓᲘᲐᲓ ᲡᲐᲛᲨᲝᲒᲚᲝᲨᲘ

ᲡᲐᲙᲓᲔᲡᲘᲡ ᲙᲝᲠᲔᲡ�პᲝᲜᲓᲔᲜᲢᲔᲑᲘ ᲒᲕᲐᲢᲧᲝᲑᲘᲜᲔᲑᲔᲑᲘ

ᲐᲣᲛᲯᲝᲒᲔᲡᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲝᲓᲣᲥᲪᲘᲘᲡ ᲮᲐᲠᲘᲡᲮᲡ

ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ რადიოტექნიკური ქარხანა წელს სხვადასხვა მარკის 400 ათას ტელევიზორს გამოუშვებს, მათ შორის 25 ათას ფერადს. შავ-თეთრი გამოსახულებისი „ᲔᲝᲜᲘᲡᲘ-406“ ტელევიზორის ახალ მოდელს ამზადებენ სახელმწიფო ხარისხის ნიშანზე წარსადგენად.

მსოფლიოს თხუთმეტ ქარხანაში იკმაზენება მოსკოვის ქარხნის მერე გამოშვებული ტელევიზორი „ᲔᲝᲜᲘᲡᲘ“, რომლის კოლექციაი დღეისთვის სრულყოფილ თავის ნაწარმს. როგორც ფერადი ასე შავ-თეთრი „ᲡᲢᲐᲠᲢ“ მარკის ტელევიზორები უფრო ლამაზნი, სიმეტრიანი და ეკონომიური ხდება.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ: ქარხნის ერთ-ერთი საუკეთესო ახალგაზრდა მუშა ოლეგ ლუპანოვი ახალი მოდელის ტელევიზორის „ᲔᲝᲜᲘᲡᲘ-406“-ის გამართვის დროს.

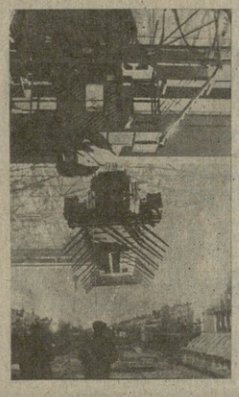

ᲡᲐᲘᲐᲜᲡᲙᲣᲠᲘ ᲐᲚᲣᲛᲘᲜᲘ

ᲙᲐᲮᲔᲗᲘᲡ ᲠᲔᲒᲘᲝᲜᲘᲡ ᲛᲮᲐᲠᲔᲨᲘ ᲐᲚᲣᲛᲘᲜᲘᲡ ᲛᲬᲐᲠᲛᲝᲔᲑᲐ. „ᲡᲐᲜᲐᲢᲝᲠᲘᲣᲛᲘᲡ“ ᲥᲐᲠᲮᲜᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔᲑᲘᲡ ᲛᲔᲠᲔ ᲛᲘᲦᲔᲑᲣᲚᲘ ᲐᲠᲘᲡ „ᲢᲠᲘᲡᲢᲝᲚ“ ტრესტის და ᲙᲕᲔᲧᲐᲜᲐᲠᲘ ორგანიზაციების კოლექტივებს, რომლებიც მონაწილეობენ უფროდ მეტალურგიის განვითარების დაჩქარებაში, გადაწყვეტილი აქვთ პირველი ალუმინი გამოუშვან ᲒᲬ. ᲬᲚᲘᲡ დასაწყისის 115 წლისთავისათვის.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ: ასპოკმედეგელი რიგის ელექტროლიზერების დაყენებაუბა.

ᲡᲘᲑᲔᲠᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲚᲔᲓᲔᲑᲘᲡ ᲑᲠᲫᲝᲚᲘᲡ „ᲡᲢᲠᲐᲢᲔᲒᲘᲐ“ ᲓᲐ „ᲢᲐᲥᲢᲘᲙᲐ“

ᲗᲕᲐᲚᲘᲡ დაკვალებთა მკურნალობის ახალი შეთოდი—კერატოტომია (რქოვანის გაკეთა) ავადყოფს საშუალებას აძლევს საბუდანდ მოიშორის ხალვალე.

კერატოტომიის ხვადასხვა სახეობის პირველად 1972 წელს შეიმუშავეს, შემდეგ კი წარმატებით დაინერგა ფართო კლინიკურ პრაქტიკაში.

ახლა, — ამბობს მოსკოვის თვალის მიკროქირურგიის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტის დირექტორი, პროფესორი ᲒᲕᲐᲓᲐᲠᲚᲐᲕ ᲜᲘᲙᲝᲚᲐᲔᲕᲘᲩᲘ ᲫᲔ ᲗᲝᲛᲝᲕᲘᲩᲘ, — ეს ᲑᲔᲠᲔᲑᲘ ᲥᲘᲠᲣᲠᲒᲘᲡ ᲡᲐᲣᲨᲐᲚᲔᲑᲐᲡ ᲐᲫᲚᲔᲕᲡ ᲙᲝᲠᲔᲥᲢᲘᲠᲔᲑᲐ ᲒᲣᲛᲬᲝᲜᲔᲑᲘᲡ ᲮᲔᲚᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲠᲩᲔᲑᲘᲡ ᲛᲘᲜᲘᲛᲣᲛᲘ 10 დიოპტრიამდე, ხოლო მოიტეტრ ასიგმატიზმს — სამ-ნახევარ დიოპტრიამდე. უკვე გაკეთდა თოთხმეტი ათასზე მეტი ასეთი ოპერაცია.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲚᲔᲓᲔᲑᲘ

ᲗᲑᲘᲡᲘᲡ დაკვალებთა მკურნალობის ახალი ალუმინის ქირურგია მშენებლობა. „ᲗᲑᲘᲡᲘᲡᲗᲕᲘᲡ ᲐᲠᲥᲘᲢᲔᲥᲢᲣᲠᲘᲡ“ ტრესტის და ᲙᲕᲔᲧᲐᲜᲐᲠᲘ ორგანიზაციების კოლექტივებს, რომლებიც მონაწილეობენ უფროდ მეტალურგიის განვითარების დაჩქარებაში, გადაწყვეტილი აქვთ პირველი ალუმინი გამოუშვან ᲒᲬ. ᲬᲚᲘᲡ დასაწყისის 115 წლისთავისათვის.

ᲡᲣᲠᲐᲗᲘᲡ: ალუმინის ელექტროლიზერების დაყენებაუბა.

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲠᲔᲡᲞᲣᲑᲚᲘᲙᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲔᲜᲢᲘᲡ ᲬᲘᲜᲐᲐᲚᲔᲓᲔᲑᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘᲡ ᲓᲐᲡᲐᲛᲬᲧᲝᲑᲘ

25 მარტს გაიმართა სესიის საბოლოო სხდომა, რომელზეც შეჯამდა კომისიების მუშაობის შედეგები.

კომისიებში დღის წესრიგის საკითხთა განხილვისას სესიის მონაწილეებმა აღნიშნეს საბჭოთა კავშირის გადამწყვეტი როლი ჰიტლერული ფაშიზმის განადგურებაში.

სესიის მონაწილეებმა მოუწოდეს მსოფლიო საზოგადოებრივ აზრს, ხელი შეუწყოს საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ეუნენის მოლაპარაკების წარმატებას იმ მორიგების განუხრელად დაცვის პირობით, რომელიც მოლაპარაკების საგნისა და მიზნების შესახებ არის მიღწეული ა. გრომიკოსა და ჯ. შულცის შეხვედრის დროს.

გულისწყრომით გაისმოდა ორატორთა ხმები, როდესაც ისინი ლაპარაკობდნენ მსოფლიოს სხვადასხვა რაიონში იმპერიალიზმის აგრესიისა და ინტერვენციების შესახებ.

დიდი ყურადღება დაეთმო გადაუდებელი სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრის საკითხებს.

ᲛᲨᲕᲘᲓᲝᲒᲐ ᲛᲡᲝᲤᲚᲘᲝᲡ

ᲝᲗᲮᲘ დღეს იყო პლენტის მშვიდობისმოყვარე საზოგადოებრიობის უფრადღება მოსკოვს მიმყრობილი, სადაც მიმდინარობდა მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმის სესია.

25 მარტს გაიმართა სესიის საბოლოო სხდომა, რომელზეც შეჯამდა კომისიების მუშაობის შედეგები.

კომისიებში დღის წესრიგის საკითხთა განხილვისას სესიის მონაწილეებმა აღნიშნეს საბჭოთა კავშირის გადამწყვეტი როლი ჰიტლერული ფაშიზმის განადგურებაში.

სესიის მონაწილეებმა მოუწოდეს მსოფლიო საზოგადოებრივ აზრს, ხელი შეუწყოს საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ეუნენის მოლაპარაკების წარმატებას იმ მორიგების განუხრელად დაცვის პირობით, რომელიც მოლაპარაკების საგნისა და მიზნების შესახებ არის მიღწეული ა. გრომიკოსა და ჯ. შულცის შეხვედრის დროს.

გულისწყრომით გაისმოდა ორატორთა ხმები, როდესაც ისინი ლაპარაკობდნენ მსოფლიოს სხვადასხვა რაიონში იმპერიალიზმის აგრესიისა და ინტერვენციების შესახებ.

დიდი ყურადღება დაეთმო გადაუდებელი სოციალურ-ეკონომიკური პრობლემების გადაჭრის საკითხებს.

მოსკოვის ფორუმის მონაწილეებმა მიიღეს მოწოდება მსოფლიოს ხალხებისადმი „გვგმობთ „კოსმოსურ ომებს!“ და მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმის დეკლარაცია „დე, ფაშიზმზე გამარჯვების 40 წლისთავის წელი გახდეს ბრთვული ომის საფრთხეზე გამარჯვების წელი!“ (იხილეთ ჩვენი გაზეთის მესამე გვერდზე).

საბოლოო სხდომაზე გამოვიდა მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდენტი რ. ჩანდრა.

ამით მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმის სესიის მუშაობა დაამთავრა.

• • •

მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმის გადაწყვეტილებით, რ. ჩანდრამ მშვიდობის დაცვის საბჭოთა კომიტეტის თავმჯდომარეს ი. ა. ეუკოვს გადასცა ორგანიზაციის უმაღლესი ჯილდო — ფ. ჟოლიო-კიურის სახელობის „მშვიდობის ოქროს მედალი“.

• • •

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა დარბაზობა გაუმართა მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმეს სესიის მონაწილეებს.

დარბაზობამ გულთბილ, გულითად ვითარებაში ჩაიარა.

• • •

ამავე დღეს რ. ჩანდრა შეხვდა ჟურნალისტებს.

ᲠᲣᲡᲔᲗᲘᲡ ᲡᲤᲡᲠ ᲣᲛᲐᲦᲚᲔᲡᲘ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲡᲔᲡᲘᲐ

26 მარტს მოსკოვში, კრემლის დიდ სასახლეში გაიხსნა რუსეთის სფსრ მეთერთმეტე მოწვევის უმაღლესი საბჭოს პირველი სესია.

დეპუტატები და სტუმრები ფეხზე ამდგარნი მქუხარე, ხანგრძლივი ტაშით შეხვდნენ ამხანაგებს მ. ს. გორბაჩოვს, ჰ. ა. ალიევს, ვ. ვ. გრიშინს, ა. ა. გრომიკოს, ვ. ი. ვოროტნიკოვს, მ. ს. სოლომენცევს, პ. ნ. დემიჩევს, ბ. ი. დოლგიხს, ვ. ვ. კუზნეცოვს, ბ. ნ. პონომარიოვს, ვ. მ. ჩებრიკოვს, მ. ვ. ზიმიანინს, ი. ვ. კაბიტონოვს, ე. კ. ლიგაჩოვს, ნ. ი. რჟეკოვს.

დეპუტატებმა წუთიერი დუმილით სერგეი პატივი კონსტანტინე უსტინოს ძე ჩერნენკოს ხსოვნას.

სესიამ ერთხმად აირჩია რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარედ დეპუტატი ნ. მ. გრიბაჩოვი, მწერალი, ჟურნალ „სოვეტსკი სოიუზის“ მთავარი რედაქტორი. აირჩიეს აგრეთვე რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილეები.

დეპუტატებმა დაამტკიცეს სესიის დღის წესრიგი, რომელშიც შეტანილია საკითხები: რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს სამანდატო კომისიის არჩევა, რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის არჩევა, რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს მუდმივი კომისიების შექმნა, რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის გრძანებულებათა დამტკიცება, რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს შექმნა, რუსეთის სფსრ სახალხო კონტროლის კომიტეტის შექმნა, რუსეთის სფსრ უმაღლესი სასამართლოს არჩევა, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1984 წლის ოქტომბრის პლენუმის გადაწყვეტილებათა შესაბამისად მელიორაციის, მელიორირებული მიწების გამოყენების ეფექტიანობის ამაღლების გრძელვადიანი პროგრამის განსახორციელებლად რუსეთის სფსრ საბჭოთა და საერთაშორისო ორგანიზაციების ეფექტიანობის ამაღლების ღონისძიებანი.

სესიაზე არჩეული სამანდატო კომისიის მოხსენების შემდეგ დეპუტატები შეუდგნენ რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის არჩევის საკითხის განხილვას.

სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანმა დეპუტატმა ე. კ. ლიგაჩოვმა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის დავალებით შეიტანა წინადადება აირჩიონ რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარედ დეპუტატი ვ. პ. ორლოვი, ამჟამად რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე.

წინადადება, რომელსაც მხარი დაუჭირეს რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს უხუცესთა საბჭომ და პარტიულმა ჯგუფმა, ერთხმად იქნა მიღებული.

აირჩეს აგრეთვე რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარის მოადგილეები, პრეზიდიუმის მდივანი და წევრები.

შეიქმნა რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს მუდმივი კომისიები.

სესიაზე წაიკითხეს რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის სახელზე შემოსული რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს განცხადება იმის შესახებ, რომ რუსეთის სფსრ კონსტიტუციის შესაბამისად რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავისი მოვალეობანი ამოწურულად მიაჩნია და იხსნის უფლებამოსილებას რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს წინაშე.

სიტყვა ეძლევა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანს დეპუტატ ნ. ი. რიჟკოვს. მან წინადადება წამოაყენა მოიწონონ რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს საქმიანობა და კვლავ დანშინონ რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარედ დეპუტატი ვ. ი. ვოროტნიკოვი, ამასთან დაავალონ მას წარმოადგინოს წინადადებანი რუსეთის ფედერაციის შუთარობის შემადგენლობის შესახებ.

რუსეთის სფსრ უმაღლესმა საბჭომ მიიღო დადგენილება, რომლითაც მოიწონა რუსეთის ფედერაციის თავარობის საქმიანობა და დანიშნა რუსეთის სფსრ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარედ დეპუტატი ვ. ი. ვოროტნიკოვი.

დეპუტატებმა დაამტკიცეს რუსეთის სფსრ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის გრძანებულებანი და მიიღეს შესაბამისი კანონები და დადგენილებანი.

რუსეთის [illegible] ᲗᲐᲜᲐᲛᲔᲓᲠᲝᲕᲔ

პარტიული ცხოვრება: იდეოლოგიური მუშაობის ეფექტიანობა

მთავარია გაგიგონ და გაუგო

სკოლის რეფორმასთან დაკავშირებით მცირე მოსამზადებელი სამუშაოები როდი შესრულდა ქარელის რაიონის პარტიულ ორგანიზაციაში. ერთი მთავარი იყო მოსწავლეთა, შედაგოგთა, მშობლებთა და სხვასაც ორგანიზაციების ფსიქოლოგიური მომზადება, თუ როგორ დავიწყებდით სასწავლო პროცესის შერწყმას საწარმოო შრომასთან.

ფეცის მეხლილობის სამეთოდო მეურნეობის დირექციამ და პარტიულმა ორგანიზაციამ გამოიჩინეს ინიციატივა, რომ საშუალო სკოლას გადასცემდნენ 20 ჰექტარ ახალშენ ბაღს, მოსწავლეები, კერძოდ, მერვე, მეცხრე და მეათეკლასელები, დამუშავებდნენ მას. ამ ფართობს უწოდეს მოსწავლეთა საიჯარო ბრიგადა (მეურნეობა გადასულია უგანაგო რგოლებით მუშაობის მეთოდზე). სკოლასა და მეურნეობას შორის გაფორმდა ორმხრივი ხელშეკრულება. მეურნეობამ იკისრა მთლიანი მატერიალური უზრუნველყოფა: დაამზადებს მოსწავლე საშუალო სკოლის, მიიღებს კვალიფიციური მეხლილს მოწმობას. ამით მეურნეობა ფაქტობრივად გადაწყვეტს მუშაკთა კადრების პრობლემას, სკოლა კი მოსწავლეს მომზადებს როგორც ცხოვრებისათვის — უკვე საკმაოდ მომზადებულ პიროვნებას.

და აი, ფცის საშუალო სკოლის დამამთავრებელი კლასების მოსწავლეებს უშუალოდ იქ, იმ ახალშენ ბაღებში შეეხებოდთ — პარტიის რაიკომის, კომკავშირის რაიკომის, განათლების განყოფილებისა და მეურნეობის ხელმძღვანელები. მოსწავლეები შრომითს გაკვეთილს შესდგომოდნენ. ახალგაზრდობასთან გაიმართა გულახდილი დიალოგი სოფლის, მომავლის პრობლემებზე, საშობლოს უდიდეს გრძნობაზე.

— თუ თქვენ თანახმა იქნებით, ერთ ლექციას წაგიკითხავთ,

— ვეთხარი მოსწავლეებს საუბრის დასაწყოსად.

ბესაუბრებით ახალგაზრდობაზე

დამკვიდრებული აზრია, რომ კომკავშირის უველაფერი ეხება, კომკავშირის კომიტეტმა ახალგაზრდის ცხოვრების ყველა სფეროო უნდა მოიკვნას. ჩემის აზრით, — ამბობს მამუკა რამიშვილი — ჩვენი პირველი სამსახური — ეს არის ეთესოთ რწმენა, რწმენა იმისა, რომ თითოეული ახალგაზრდა და კომკავშირელი თავის ადგილზე აკეთებს სახელმწიფოებრივ საქმეს, რომ ის ყველაზე მეტად აკ არის საჭირო, რომ მისი სჯერათ...

ამ საქმეში განუსაზღვრელი ხელმძღვანელის როლი.

საწარმოო გაერთიანება „ჩარხმშენებლის" კომკავშირის კომიტეტი ყოველთვის მხარში ედგა ქარხნის ხელმძღვანელობას, ისინიც თავის მხრივ ზრუნვასა და ყურადღებას არ აკლებენ ახალგაზრდობას.

— დირექტორი გურამ ჯიქიძე, პარტკომი ზურაბ კიანაველიძე, პროფკავშირის თავმჯდომარე მეკლედ მუჯირი და ყველა, ვინაც კი რაიმე შეუძლია, გვეხმარება — ამბობს კომკავშირის კომიტეტის მდივანი. — გადაყოლილი არიან ჩვენზე, სულ იმას ცდილობენ აგვიმაღლონ ავტორიტეტი.

მაგრამ თუ თვითონ არა ხარ სამაგალითო, ღირსი მხარში დგომისა? მაგრამ თუ ქარხანაზე სხვა, უფრო დიდი, საყვარელი საქმე დღეს შენთვის უკვე აღარ არსებობს, მაშინ შენც იმსახურებ ყურადღებას!

ბევრი დრო არ დასჭირდა მამუკას, რომ მიმხვდარიყო: მუშა ხალხი არ შეგიყვარებს, არ გადაგიხსნის გულს, თუ მის გამო არ დათმობ ბევრ რამეს, თუ არ შეისისხლხორცებ მის ზნე-ჩვეულებებს, წესებს, ვერასოდეს დაიხსავ ჭაპურობას იმათი თვალით.

დღეს ეერც კი გეტყვით, იყო კი მის ცხოვრებაში დრო, როდესაც „კირთვი ქარხნის", ამ ხალხის გარეშე ცოცხლობდა. ალბათ, არასოდეს. ალბა რომ თქვას, ამ ქარხნის ხსენება იყო მათ სახლში, რაც თავი ახსოვს.

მისი ბებია ბალინა საყვარელიძე, რესპუბლიკის დამსახურებული პედაგოგი, ალერ უკვე 45 წელია ამ ქარხნის სამაგვარ ბაღის გამგედ მუშაობს. მამუკაც ამ ბაღში გაიზარდა, აქ აიდგა ფეხი. უნივერსიტეტის ეკონომიკის ფაკულტეტი რომ დაამთავრა, სხვაგან სად გაუწევდა გული. მე-5 საიარაღო საამქროს ეკონომისტი იყო და იქიდან გადაიყვანეს კომკავშირულ საქმიანობაზე.

გაერთიანების კომკავშირი ყოველთვის ყურადღებას აქცევდა გეგმების შესრულებას. მექანიკურ თუ ამწყობ საამქროებში სპასუხისმგებლო უბნებზე ბევრჯერ აქტიური კომკავშირელები იყვნენ მიმაგრებულნი. პასუხსაველიძე ხელმძღვანელობს. ისინი გეგმებს 112-115 პროცენტით ასრულებენ, მათ მიერ აწყობილი ჩარხები მსოფლიოს 22 ქვეყანაში იგზავნება. კომკავშირის კომიტეტს საქმე რა გამოუელვებს, მაგრამ ყველაზე მთავარი კი მაინც იმ კომკავშირის კომიტეტები, იმ საამქროებისა და უბნების პასუხისმგებლობის გაზრდა იყო, სადაც საეკსპორტო პროდუქციას უშვებენ. მისი დროული და უდაფექტო გამოშვების უზარუნველყოფა დაისახა მიზნად კომკავშირმა, როდესაც სპეციალური გეგმა შეიმუშავა.

გზა და სამჭედლო

გაერთიანების № 20 ექსპერიმენტული საამქროს კომკავშირულ-ახალგაზრდულმა ბრიგადამ, რომლის ბრიგადირია ნუკრი ალაპიშელი, ითავა — „გამარჯვების 40 წლისთავს — 40 მკვრელური კვირა", რომელსაც მთელი გაერთიანების ახალგაზრდობა გამოეხმაურა. ნუკრიმ ქალაქის კომკავშირის „კონფერენციას პირობა მისცა, რომ მისი ბრიგადა მაისისათვის შეასრულებს ნახევარი წლის გეგმას.

ჯერ არ აერჩიათ გაერთიანების კომკავშირის თავკაცად, როცა ე. წ. „კომკავშირის ტერიტორიაზე" გაერთიანების ხელმძღვანელობამ მამუკა რამიშვილს ანდო ორანაქერიის მშენებლობის ხელმძღვანეობა, ქარხნის საიუბილეოდ, ანუ 1984 წლის მაღალხარისხოვანი საექსპორტო პროდუქციის მიწოდების გეგმის შესრულება.

პრიგრამეთ მართვის ჩარხების უბანზეც ჩამოყალიბდა კომკავშირულ-ახალგაზრდული ბრიგადა, სადაც გამოჩენ, აქტიურმა კომკავშირელებმა მოიყარეს თავი. მონტაჟდება ახალი პროგრამული მართვის ჩარხები. კომკავშირის კომიტეტმა არც ეს უბანი დატოვა უყურადღოდ — შეფობა იკისრა, რამაც ხელი შეუწყო სერიულ წარმოებას.

1930 წელს, ქარქნის დაარსების გარიჟრაჟზე, პარტიული რგოლის პირველ კრებას 5 პარტიელ (ეერ ფილიპეა, კომკავშირელი ეესრეგოდა, „ბერიდან გაერთიანებულა 900 კომკავშირელი და 1300-ზე მეტი კომკავშირელია. ეს კი უდიდესი ძალაა, რომელსაც შეუძლია ყველა წინაღმდეგობის გადალახვა, ყველა პრობლემის გადაჭრა.

„ახალგაზრდობა მარტოოდენ ქვეყნის მომავალი როდია, იგი უკვე დღეს მნიშვნელოვნად გასაზღვრავს ჩვენი საშობლოს სახელს და ეს ითქმის რესპუბლიკის კომკავშირზეც", — ე. ა. შევარდნაძის სიტყვები გახსენდება, როდესაც კიროველთა საქმიანობას ეცნობით.

დღეს ჩარხმშენებელთა გამოცდილ კოლექტივში არ არის უბანი, სადაც თვალსაჩინო მუშობას არ ეწეოდნენ კომკავშირელები, ბევრმა ისახელა თავი. დამკვრელური შრომის ჩინებულ მაგალითს გვიჩვენებენ ისინი. ეს კი პირველ რიგში მათი წინაძძღოლის მამუკა რამიშვილის დამსახურებაა, მამუკა ალარე დაღლას ვრძნობს, ალარე ტკვილს, ქარხნის გარდა უფრო მნიშვნელოვანი არც არაფერი გააჩნია, როცა სახლში მიიბრძეს, პატარა ნუცა კისერზე ჩამოკიდება და ჰკითხავს: მამიკო, კიდევ ქარხანაში მიდიხარ? ის უსიტყვოდ უქნევს თავს და მიდის, მიდის იქ, მეორე სახლში, რომელიც შობლიურად ქცეულა.

მიხედა მამუკა, მიხედა, როდესაც ასე ჩაებმება ქარხნის ცხოვრებაში, მას შემდეგ ქარხანა თვითონ ყალიბებს ადამიანს. და ყველი ის სიძნელე, რაც აქ მუშობისას წარმოიშვება, აწრთობს კაცურ ღირსებებს, ამიტომ შემდეგ იგი შენთვის ახლობელი, საჭირო და აუცილებელი ხდება.

ესაა შენი შრომის, შენი სიცოცხლის ფასი, შენი კაცობის ნამდვილი ბაზა და სამშედელი.

მ. ანანასაშვილი.

ხურათზე: მ. რამიშვილი.

ბესაუბრებით დაბეჭდილს

მე საერთო სატკივარი მალაპარაკებს...

საკმაო ხანი გავიდა მას შემდეგ, რაც ჩვენმა გაზეთმა დოცენტ ნოდარ ინაშვილის წერილი „გზა ...რეპეტიტორისაკენ?" გამოაქვეყნა. რედაქციაში კი დღემდე მოდის მკითხველთა ბარათები და ისინი, უკლებლივ ყველა, უწინარესად ერთ მთავარ აზრს განამტკიცებენ — გაზეთმა უაღრესად საჭირო და სადღეისო პრობლემაზე ეწამოწეწო მსჯელობა; საპირო წერილში წამოჭრილ კითხვებს საბოლოო და ნათელი პასუხი გაეცეს. მკითხველთა ამგვარ განწყობილებასა და სულისკვეთებას გამოხატავს სარედაქციო ფოსტის დღეანდელი მიმოხილვის სათაურად შერჩეული სიტყვებიც, რომლებსაც გაერთიანება „ჩარხმშენებლის" თანამშრომელთა მიერ გამოგზავნილ კოლექტიურ წერილს დაეფუძნებოდ. აი, რას გვწერენ გაერთიანების სპეციალური საკონსტრუქტორო ბიუროს თანამშრომლები Ც. ᲙᲐᲜᲐᲕᲐᲫᲔ, ნ. ᲒᲝᲠᲓᲔᲜᲘᲫᲔ, Ვ. ᲙᲣᲠᲫᲣᲚᲐᲫᲔ, Ლ. ᲫᲘᲒᲘᲫᲔ, Ბ. ᲩᲐᲮᲐᲘᲫᲔ, Მ. ᲙᲐᲫᲘᲐᲫᲔ, Შ. ᲥᲣᲠᲫᲔ:

ძვირფასო რედაქციავ! თქვენი გაზეთის 1984 წლის 22 ნოემბრის ნომერში გამოქვეყნებულმა წერილმა „ნაბიჯი... რეპეტიტორისაკენ?" შეუძლებელი აოცებელი დატოვოს პედაგოგები, მშობლები, ახალგაზრდები, ყველანი, ვინც ჩვენს მომავალზე, ჩვენს ხვალნდელ დღეზე, ვფიქრობთ და ვზრუნავთ. გულს მოგვეფინა პუბლიკაციის ავტორის სიტყვები: „ამხანაგებო, მეგობრებო, კოლეგებო, მ ჭ ვ რ ა, სწორად გამიგიეთ: მე ბომ თქვენი და ჩემი, ყველა ჩვენნაირი მომავალი არჩეულია ამბ. ა. მ. ზოდელაკა, რომელიც მუშაობდა საქართველოს კომპარტიის ზუგდიდის საქალაქო კომიტეტის მეორე მდივად .(საქინფორმი).

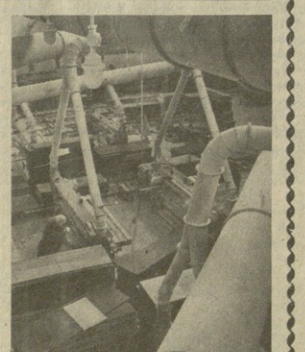

ᲪᲮᲘᲜᲕᲐᲚᲘᲡ ᲮᲔᲓᲕᲘᲗ ᲙᲝᲛᲔᲜᲢᲐᲠᲘᲨᲘ ᲞᲠᲐᲥᲢᲘᲣᲠᲘ ᲚᲔᲥᲪᲘᲝᲜᲘᲡᲐ ᲙᲐᲓᲠᲔᲑᲘᲡ ᲓᲔᲜᲘᲓᲐᲜ. ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲡ ᲐᲮᲚ ᲧᲕᲔᲚᲐ ᲞᲘᲠᲘᲡ ᲨᲔᲛᲬᲛᲔᲑᲘᲡ ᲥᲐᲠᲗᲣᲚᲘ ᲛᲣᲨᲐᲝᲑᲐ, ᲨᲔᲛᲘᲗ ᲓᲐᲜᲐᲮᲣᲚᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ. ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ. ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ. ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ.

მკითხველები ეხმაურებიან „კომუნისტის"

კუბლიკაციას „გზა... რეპეტიტორისაკენ?"

ვაუყობ, მოსწავლეთა გონება დაიძაბა: რა დროს ლექციაა ამ გაბურებული შუშობის დროს?— ამოვიკითხე მათს თვალებში.

მორიდებულად მაინც მკითხეს:

— რა თემაზე?

— თემა ასეთი იქნება „საიდან იწყება საშობლო".

ვხედავ: მოსწავლეთა ცნობიერებაში შეიტანა კითხვა. მოეფინქრებელი პასუხი მათ არად არ გეფო.

ერთმა ბაგედან:

— როდის წაგვიკითხავთ?

— თუნდაც ახლავე!

ლექცია განყენებული არ გამოგვეიდა. მან ლექციაგიალეგი სახე მიიღო. საშობლოს უფაქზეში ცნება და ვრძნობა მათ გულსა და შეგნებაში აღიბეჭდა.

მაშასადამე, ამ პატარა შტრიხმა გამოკვეთა იდეურ-აღმზრდელობითი შუშობის მთავარი კრიტერიუმი: გაგიგონ და გაუგო.

იდეოლოგიური მუშობის ახალი ფორმების ძიება და გამეფილი ეუმსპერიმენტებიც, რომლებიც ასე ფაქრთად ინერგება ჩვენს რესპუბლიკაში და მეიდრად უკიდურესად მიმდინარე ეკონომიკური მუშობისა და სამეურნეო მართვის სრულყოფის პროცესებს, დამაბასიათებელი მუშობის სტილია ქარელის რაიონული პარტიული ორგანიზაციისათვის. და როგორც ამხანაგი ე. შევარდნაძე ამას წინათ გამართულ იდეოლოგიურ მუშაკთა რესპუბლიკურ კრებაზე აღნიშნავდა „იდეოლოგიური მუშობის სრულყოფის პრობლემებს მივეფეკ(ით როგორც თეორიის თვალსაზრისით, ისე პრაქტიკის თვალსაზრისთაც".

ჩვენი რაიონი გამოცხადებულია უგანრიგო რგოლებით მუშაობის პოლიგონად. მეურნეობის მართვის ახალმა სისტემამ იდეოლოგიური უზრუნველყოფის თავისებური სისტემაც მოითხოვა. რაიონის სოციალური და ეკონომიკური განვითარების პროცესების მართვა კი უშნარესად ადამიანების მართვასაც გულისხმობს. ამიტომ, რაიონული პარტიული ორგანიზაცია სულ უფრო აკითარებს და ხვეწს იდეოლოგიური საქმიანობის სტილსა და მეთოდებს, მოსახლეობის ჯაფფური და ინდივიდუალური თავისებურებების გათვალისწინებით ადგილს იდეურ-აღმზრდელობითი მუშობის კოორდინაციას.

სკკ XXVI ყრილობისა და სკკპ ცენტრალური კომიტეტის 1983 წლის ივნისის პლენუმის გადაწყვეტილებათა საფუძველზე კორეტტირება მოითხოვა იდეოლოგიური მუშობის დაგეგმვამ, უპირველესად პოლიტიკური კულტურის ამაღლებამ და, რაც მთავარია, ინდივიდუალურმა მუშობამ ადამიანებთან. დეკანოზად გამოცხადდეთ: საბოლოო შედეგებით შეეფასოთო ჩვენი საქმიანობა ადამიანთა აღზრდისათვის, არა იმით, თუ რამდენი ლექცია გაიმართა, არამედ, იმით, თუ როგორია ეკონომიკის თეზმა ეგმართული საუბრის ლექციის შედეგი.

რუსის საბჭოთა მეურნეობაში საზოგადოება „ცოდნის" ლექტორმა, მეურნეობის მთავარმა ეკონომისტმა მედეა კუთხაშვილმა უგანრიგო ბრიგადაში წაიკითხა ლექცია „მომჭირნეობა კომუნისტური თვისებაა". პარტიული ორგანიზაცია დაინტერესდა — როგორია ლექციის უკეგება, ერთი თვის მანძილზე დაკვირვებას ახდენდა, თუ როგორ „ალიქვამდენენ მოსმენილ თეორიულ დებულებებს მსმენელები — ბრიგადის წევრები. შედეგი: დანაკარგების წინააღმდეგ ბრძოლაში თავისი სიტყვა თქვა ლექტორმა. ბრიგადამ მინიმუმამდე შეამცირა ხილის დანაკარგები.

პოლიტიკურ და ეკონომიკურ სწავლებაში, საგიტაციო-მასობრივ მუშობაში ჯერ კიდევ ბეერია ფორმალიზმი. იგი რომ დაეძლიოთ, მუშობის აქცენტი გადაგვაქვს პრობაგანდისტული და საგიტაციო კადრების კომპეტენტურობაზე, იმაზე, თუ რამდენად ფლობენ პრობაგანდისტულ და საგიტაციო მუშობის ხელოვნებას.

როცა ადგილზე პრობაგანდისტთა გადამზადებას ვახდენდით, პირდაპირ გაზეპირებული ლექციები კი არ წავიკითხეთ მათ, არამედ უქსპერიმენტის სახით შევეცადეთ უფრო კონკრეტული და საგნობრივი გაგვეხადა მათი სწავლება. კერძოდ, ვცადეთ „სემინარ-დიალოგის" ფორმა. მოვიგეთ დროც და ინსტრუქტაჟიც უფრო შედეგიანი გამოდგა. აქ მარჯვედ გამოვიყენეთ რაიონული გაზეთი „ოქტომბრის ბგონ".

ამჟამად რაიონში პარტიული და ეკონომიკური სწავლების 202 სკოლა და სემინარია. ვითვალისწინებთ რა მსმენელთა ჭაეფურ და ინდივიდუალურ თავისებურებებს, გადაეწყვეტეთ თვით მსმენელთა აზრის გათვალისწინებით შეეკრიბოთ პრობაგანდისტის ზურნეკა განსაკუთრებულ მნიშვნელობას იძენს ეკონომიკურ სწავლებაში. ეკონომიკური აზროვნება ხომ განუყოფლად არის დაკავშირებული ეკრგანიზაციასა და სახალხო დოვლათის, მატერიალური, შრომითი და საფინანსო რესურსების გამოყენებისადმი მზრუნველ დამოკიდებულებასთან. მაშასადამე, შრომითის კოლექტივში, სადაც ეკონომიკის ნებისმიერი ესა თუ ის პრობლემა შეისწავლება, სკოლის მსმენელებმა ყველაზე კარგად იციან, თუ ვინ უფრო მეტად კომპეტენტურია. ვის აქვს უფლება მათ ასწავლოს, ასწავლოს ისე, რომ ჩამოუყალიბოს ეკონომიკური აზროვნება.

კიდევ უფრო მეტი ყურადღება უნდა დაეთმოს მეცნიერულ, მარქსისტულ-ლენინური მსოფლმხედველობის, ადამიანთა კომუნისტური აღზრდის — საფუძველის ჩამოყალიბების. პარტიული სწავლების შემდგომი სრულყოფის შესახებ სკკ ცენტრალური კომიტეტის ცნობილი დადგენილების შესაბამისად აქტიური ბრძოლა მიმდინარეობს პარტიულ სწავლებაში ფორმალიზმის, მედეგითნეობის, რუტინის, სწავლების ყველაზესი ნაკლეებფეეტანილი ფორმების დასაძლეკად. კეზიჭერისა და რუისის საბჭოთა მეურნეობების პარტიული კომიტეტები ამუშავებენ სწავლების ღონისძიებას, სადაც ზუსტად არის ზომე გათვალისწინებული ყოველი კატეგორიის კომუნისტთა თავისებურებანი.

აქვე საკითხის წესის დასმით გვინდა აღვნიშნოთ:

სასოფლო პარტიულ ორგანიზაციებში ხომ არ მომწიფდა იმის აუცილებლობა, რომ პარტიული და ეკონომიკური განათლების სისტემაში სწავლება დაეყოფოთ დეკემბრიში და დავამთავროთ აპრილის პირველ რიცხვებში? ზამთარი გამოვაცხადოთ სწავლების დროდ. ოქტომბერ-ნოემბერში და ადრე გაზაფხულზე სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოების მოძალება ერთგვარ საფრთხეს უქმნის სწავლების ნორმალურ მსვლელობას, უკანასკნელ ხანს ჩვენს პარტიულ ორგანიზაციაში იდეოლოგიური მუშობის ბევრი კარგი ფორმა და მეთოდი დაინერგა. ასეთებია: ერთიანი პოლიტდღე, ღია წერილის დღე, რაიონის ისტორიაში უკვე მეორედ გაიმართა ზრომისა და ჯანმრთელობის სახალხო დღესასწაული „ზაზაობა", რომელიც ცნობილი მკურნალისა და მწიგნობრის ზაზა ფანასკერტელ-ციციშვილის ხსოვნას მიეძღვნა. მაგრამ მასობრივ-პოლიტიკური მუშობის კარგ ფორმებთან ერთად ჩვენში ჯერ კიდევ მოძალებულად იგრძნობა მოძველებული ფორმების ინერცია.

ეს უპირველეს ყოვლისა ჩვენს საგიტაციო არსენალს შეეხება და, როგორც ცნობილია, ივნისს პლენუმზე აღინიშნა: საგიტაციო მუშობაში ჯერ კიდევ ეხედებით გრძელ და მოსაწყენ, ჭკუის დამრეგებელ მონოლოგებს. საგრძნობლად სუსტდება შუდმიემეეი ჯაფფები, ეფექრობთ, უახლოეს ხანში მოვიფეთო სოფლის ინტელიგენციის დიდი კრება.

ასევე მუშობის ახალი ფორმები გამოვხაფეთ ბიუროს, ოფის, შრომის ვეტერანებთან. ერთ-ერთი ასეთი ფორმაა აქტივის წევრების შეხვედრები უშუალოდ ადგილებზე ვეტერანებთან, პარტიის რაიკომთან-კი მოქმედებს ვეტერანებთან მუშობის საკოორდინაციო სამეჯი.

იდეოლოგიური მუშობის პერსპექტიული დაგეგმვა გრძელდება.

მაუვალა ინასარიძე,
საქართველოს კომპარტიის ქარელის რაიკომის მდივანი.

ᲖᲣᲒᲓᲘᲓᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲘ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲚᲐᲥᲝ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲡᲔᲡᲘᲐ

ᲐᲛᲝᲐᲠᲩᲘᲚᲘ ᲖᲣᲒᲓᲘᲓᲘᲡ ᲡᲐᲮᲐᲚᲮᲝ ᲓᲔᲞᲣᲢᲐᲢᲗᲐ ᲡᲐᲥᲐᲚᲐᲥᲝ ᲡᲐᲑᲭᲝᲡ ᲡᲔᲡᲘᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲒᲐᲜᲮᲘᲚᲐ ᲞᲘᲠᲐᲜᲗᲐ ᲛᲝᲜᲐᲬᲘᲚᲔᲗᲐ ᲠᲝᲛᲚᲘᲡ ᲨᲝᲡ ᲡᲔᲡᲘᲐ, ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲐ ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲐᲛᲮᲠᲘᲡ ᲞᲠᲔᲖᲘᲓᲘᲣᲛᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲩᲘᲜᲩᲐᲠᲐᲫᲔ. ᲛᲝᲒᲕᲘᲗᲐᲠᲔᲑᲣᲚᲘ ᲘᲧᲝ ᲛᲘᲡᲐᲛᲐᲠᲗᲘ ᲒᲘᲝᲠᲒᲘ ᲩᲘᲜᲩᲐᲠᲐᲫᲔ ᲓᲐ ᲓᲐᲡᲕᲐᲛᲐᲕᲠᲝᲗ ᲐᲠᲩᲔᲠᲘᲡᲐ ᲡᲐᲮᲔᲚᲘ ᲨᲔᲖᲘᲗᲐᲕᲘ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲠᲘᲒᲘᲐᲜᲐᲓ ᲨᲔᲛᲣᲨᲐᲕᲔᲑᲣᲚᲘ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲠᲘᲒᲘᲡ ᲞᲠᲝᲒᲠᲐᲛᲘᲡ ᲛᲘᲖᲜᲘᲗ. ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ. ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ.

ᲠᲝᲛᲚᲘᲡᲐᲪ ᲒᲐᲜᲘᲮᲘᲚᲐᲗ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ. ᲓᲦᲔᲡ ᲐᲠᲘᲡ ᲛᲘᲡᲘ ᲛᲔᲠᲘᲜᲯᲘ ᲓᲐ ᲛᲘᲡᲘ ᲨᲕᲚᲘᲡ ᲛᲘᲖᲘᲗ.

დაე, ფაშიზმზე გამარჯვების 40 წლისთავის წელი გახდეს ბირთვული ომის საფრთხეზე გამარჯვების წელი!

მშვიდობის მსოფლიო საბჭოს პრეზიდიუმის

დეკლარაცია

მსოფლიოს ხალხები წელს აღნიშნავენ მეორე მსოფლიო ომში ჰიტლერულ გერმანიასა და მილიტარისტულ იაპონიაზე გამარჯვების 40 წლისთავს. 40 წლის წინათ დამთავრდა ფაშისტური დამორჩილება და გენოციდის შავბნელი ღამე. შემფუსავრელი კრახი განიცადა ნაცისტთა დანაშაულებრივმა შეთქმულებამ, რომლებმაც განიზრახეს უკუღმა შეტრიალებინათ ისტორიის ჩარხი და დაეშკარებინათ თავიანთი „ახალი წყობა“. მსოფლიო ცივილიზაციის, პროგრესისა და დემოკრატიის მომავალი გადაურჩა ფაშიზმის ჭირს.

ათასობითი ნაცარტუტად ქცეული ქალაქი და სოფელი, ბრძოლის ველზე და წინააღმდეგობის მოძრაობაში დაღუპული, საკონცენტრაციო ბანაკებში წამებით დახოცილი, გაზის საკენებსა და დამბჩენის დროს დაღუპული, ფრონტისგან დაშორებით შიმშილისა და გაჭირვების მსხვერპლი 50 მილიონი კაცი. საშინელ ფასად დაუჯდა მსოფლიოს ეს შვიდობა, რომლის პირობებში უკვე 40 წელია ვცხოვრობთ. არადა ეს ბომ იყო „ჩვეულებრივი“, და არა ბირთვული. ომი.

კაცობრიობის წინააღმდეგ ფაშიზმის დანაშაულობის დავიწყება არ შეიძლება!

ჰიტლერული გერმანიასა და მილიტარისტულ იაპონიაზე გამარჯვებას მოჰყვა დიდი პოლიტიკური და სოციალური ცვლილებანი, შვიდობისა და პროგრესის ძალების აღმავლობა მთელ მსოფლიოში და სოციალისტური სამეცნიერო ფიფოების თანამეგობრობის ჩაწერა. ყოფილი კოლონიური იმპერიების ადგილას იშვა 70-ზე მეტი ახალი სახელმწიფო. წარმოიშვა და ფართოვდება შვიდობისათვის ხალხთა მოძრაობა— თანამედროვეობის ყველაზე მძლავრი მოძრაობა.

პატიოს მოვგებეთ ყველი იმათ ხსოვნისა, ვინც სიცოცხლე გასწირა ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში. მთელი კაცობრიობა პატივს სცემს საბჭოთა ხალხის გმირობას, რომელმაც გადამწყვეტი წვლილი შეიტანა ამ გამარჯვებაში.

ანტიჰიტლერული კოალიციის ხალხები მხარდამხარ იბრძოდნენ. ეს კოალიცია იყო ფაშიზმის წინააღმდეგ მებრძოლთა დიადი ძმობა. ერთად დაეკრიბნა სისხლით მთა შეადუღებს შვიდობის ძალების კავშირი. მათ დაამტკიცეს, რომ პოლიტიკური და საზოგადოებრივი სისტემების არავითარი განსხვავება, შეხედულებათა არავითარი სხვაობა არ წარმოადგენს დაბრკოლებას საერთო საშიშროების წინააღმდეგ ერთობლივი ბრძოლისათვის. ასე იყო ფაშიზმის წინააღმდეგ ომის წლებში და მით უმეტეს ასე უნდა იყოს დღეს, ბირთვული კატასტროფის საფრთხის წინაშე. ახლა, ისევე როგორც 40 წლის წინათ, საარსებო აუცილებელია შვიდობის ძალების ეს დიადი კავშირი.

დღე, 1985 წელი, გამარჯვების 40 წლისთავის წელი, გახდეს ბირთვული ომის თავიდან აცილებისათვის ბრძოლაში მთელი შვიდობისმოყვარე ძალების ერთიანობისა და შეკავშირების წელი!

ისტორიამ დაადასტურა, რომ ფაშიზმი წარმოშობს ომს. დღეს კვლავ არის ფაშიზმის აღორძინების საშიშროება, შემაშფოთებელი სიგნალები . მატუოლს: ნეოფაშისტური ბანდების ტერორისტული აქტები სხვადასხვა ქვეყანაში, რასიზმის გაძლიერებული პროპაგანდა, რევანშისტების მიერ მეზობელი ქვეყნების ტერიტორიების დაჩემება — ყოველივე ეს მუდამ მოგვაგონებს ამ საშიშროებას. ამას მოწმობს ჩილეს, ჰაილანდორის, გვატემალის, პოტისა და პარაგვის ხალხთა ტრაგედია, ტერორის თარეში სპბრეთ აფრიკაში, ისრაელის სისხლიანი დანაშაულობანი ლიბანში და მიტაცებულ არაბულ ტერიტორიებზე, კონტრრევოლუციონერთა დანაშაულებანი ავღანეთში, ანგოლაში, მოზამბიკში, ნიკარაგუაში და პოლუტელ ჯალალთა დანაშაულებანი კამბუჩიაში.

მსოფლიოს ადამიანებო! იყავით უფხოზლად! ომის წინააღმდეგ უნდა ვიბრძოლოთ, სანამ იგი არ დაგეუფეზლა!

ისტორიის ეს უმნიშვნელოვანესი გაკვეთილი განსაკუთრებით აქტუალური ბირთვული იარაღის სუფეფენში. მსოფლიო ბატონობის ახალშოვლენილ პრეტენდენტთა დანაშაულებრივ ავანტიურებს, თუ ისინი გადაჭრიან არ შეეჩერეთო, შეიძლება მოსკეეს მთელი ცივილიზაციის დაღუბეა.

იალტისა და პოტსდამის ისტორიული გადაწყვეტილებანი ბაზაურა ფაშიზმის წინააღმდეგ ბრძოლაში მსოფლიოს ბევრ ქვეყანაში. მთელი კაცობრიობა პატივს სცემს საბჭოთა ხალხის გმირობას, რომელმაც გადამწყვეტი წვლილი შეიტანა ამ გამარჯვებაში.

ნეგერეი ზოდებულ „ცივილიზაციის“ ინიციატივას“ საერთო არა აქვს რა თავდაცვასთან.

მისი ნამდვილი მიზანია მოუპოვოს ვაშინგტონს შესაძლებლობა „კოსმოსური ფარის“ მიღმიდან მიაყენონ სხვას პირველი ბირთვული დარტყმა და ამით შიშში აყოლიონ მთელი მსოფლიო, იბატონონ ქვეყნიერებაზე. სწორედ ამიტომ, სამხედრო-კოსმოსური პროგრამის დაჩქარებასთან ერთად, შეერთებული შტატები ამლიერებს სტრატეგიული ბირთვული ბარაღის შექმნის ტემპს, განაგრძობს საშუალო სიშორის ბირთვული რაკეტების დასავლეთ ევროპაში განლაგებას და ბარბაროსული ნეიტრონული, ქიმიური და სხვა სახეობათა მასობრივი მოსპობის იარაღის წარმოებას.

კოსმოსის მილიტარიზაცია დასაბამს მისცემს გამაანეთო შეიარაღების ახალ უაღრესად საშიშ რაუნდს, ეკაძლიერებს კონფრონტაციას და საყოველთაო კატასტროფის საფრთხეს.

მსოფლიოს ბედით შეშფოთებული ხალხები და მთავრობები მიესალმებიან საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ეუნენეის მოლაპარაკების დაწყებას, რომელიც სახავს შესაძლებლობას თავიდან ავიცილოთ გამაანეთო შეიარაღება კოსმოსში, შეეკავებოთ და უკუღმა შეატრიალოთ მისი ჩარხი დედამიწაზე, რათა მთლიანად მოისპოს მთელი ბირთვული იარაღი.

„კოსმოსური ომების“ გეგმების რეალიზაციისათვის ამერიკის შეერთებული შტატების განუწყვეტელი ძალისხმევა ჩაშლის საფრთხეს უქმნის ამ მოლაპარაკებას.

შევაჩეროთ „კოსმოსური ომების“ საშიშროების უზრუნველყოფა ევენეის მოლაპარაკების წარმატება.

ჩვენ მოვუწოდებთ შვიდობისათვის, ბირთვული ომის თავიდან აცილებისათვის მებრძოლ ყველა მოძრაობასა და ორგანიზაციას, ხალხებს და მთავრობებს განსაკუთრებით მტკიცედ აღიმაღლონ ხმა კოსმოსის მილიტარიზაციის წინააღმდეგ გაჩაღებულ მძლავრ მსოფლიო კამპანიაში.

თუ „კოსმოსური ომების“ გეგმები დღეს არ შევაჩერეთ, ხვალ შეიძლება გვიან იყოს.

ეკმობთ „კოსმოსურ ომებს!“ — ასეთია მთელი შვიდობისმოყვარე ძალების საერთო მოთხოვნა.

კოსმოსს შვიდობასა და პროგრესს უნდა ეშსახურებოდეს!

ვგმობთ „კოსმოსურ ომებს“!

მოწოდება მსოფლიოს ხალხებისადმი

პაციფიზმებს საშინელი საფრთხე შეეკმნა: ჩვენი პლანეტის თვით სიცოცხლეს საშიშროება ემუქრება.

ყველა კონტინენტის მილიონობით ქალისა და მამაკაცს, მთავრობათა უდიდესი უმრავლესობის მიერ ნათლად გამოთქმულნების მიუხედავად შეერთებული შტატები ჯიუტად განაგრძობს „კოსმოსური ომების“ საშზადისს.

ეგერეთ წოდებულ „სტრატეგიულ თავდაცვითს ინიციატივას“ საერთო არა აქვს რა თავდაცვასთან.

მისი ნამდვილი მიზანია მოუპოვოს ვაშინგტონს შესაძლებლობა „კოსმოსური ფარის“ მიღმიდან მიაყენონ სხვას პირველი ბირთვული დარტყმა და ამით შიშში აყოლიონ მთელი მსოფლიო, იბატონონ ქვეყნიერებაზე. სწორედ ამიტომ, სამხედრო-კოსმოსური პროგრამის დაჩქარებასთან ერთად, შეერთებული შტატები აძლიერებს სტრატეგიული ბირთვული ბარაღის შექმნის ტემპს, განაგრძობს საშუალო სიშორის ბირთვული რაკეტების დასავლეთ ევროპაში განლაგებას და ბარბაროსული ნეიტრონული, ქიმიური და სხვა სახეობათა მასობრივი მოსპობის იარაღის წარმოებას.

კოსმოსის მილიტარიზაცია დასაბამს მისცემს გამაანეთო შეიარაღების ახალ უაღრესად საშიშ რაუნდს, ეკაძლიერებს კონფრონტაციას და საყოველთაო კატასტროფის საფრთხეს.

მსოფლიოს ბედით შეშფოთებული ხალხები და მთავრობები მიესალმებიან საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ეუნენეის მოლაპარაკების დაწყებას, რომელიც სახავს შესაძლებლობას თავიდან ავიცილოთ გამაანეთო შეიარაღება კოსმოსში, შეეკავებოთ და უკუღმა შეატრიალოთ მისი ჩარხი დედამიწაზე, რათა მთლიანად მოისპოს მთელი ბირთვული იარაღი.

„კოსმოსური ომების“ გეგმების რეალიზაციისათვის ამერიკის შეერთებული შტატების განუწყვეტელი ძალისხმევა ჩაშლის საფრთხეს უქმნის ამ მოლაპარაკებას.

შევაჩეროთ „კოსმოსური ომების“ საშიშროების უზრუნველყოფა ევენეის მოლაპარაკების წარმატება.

ჩვენ მოვუწოდებთ შვიდობისათვის, ბირთვული ომის თავიდან აცილებისათვის მებრძოლ ყველა მოძრაობასა და ორგანიზაციას, ხალხებს და მთავრობებს განსაკუთრებით მტკიცედ აღიმაღლონ ხმა კოსმოსის მილიტარიზაციის წინააღმდეგ გაჩაღებულ მძლავრ მსოფლიო კამპანიაში.

ეკმობთ „კოსმოსურ ომებს!“ — ასეთია მთელი შვიდობისმოყვარე ძალების საერთო მოთხოვნა.

კოსმოსს შვიდობასა და პროგრესს უნდა ეშსახურებოდეს!

ეუნენეი

ფაქტები მოვლენები

ნიუ-იორკი. შეერთებული შტატები აჩქარებს კოსმოსის მილიტარიზაციის საშიშ გეგმების გახორციელებას. კალიფორნიის შტატის ვანდენბერგის ავიაბაზაში მთავრდება სამონტაჟო სამუშაოები ახალ სასტარტო კომპლექსზე, რომელიც განკუთვნილია მრავალგზისი გამოყენების კოსმოსური ხომალდების დასაშვებად. ამ ხომალდებს დიდმნიშვნელოვან როლი მიაკუთვნებენ „კოსმოსური ომების“ პროგრამის რეალიზაციაში. როგორც გაზეთი „ნიუ-იორკ ტაიმსი“ იუწყება, ამ კომპლექსსდან, რომლის მშენებლობაც თითქმის 3 მილიარდი დოლარი დაჯდა, ყოველწლიურად განახორციელებენ დაახლოებით 10 კოსმოსური ხომალდის გაშვებას პენტაგონის დავალებით. გარდა ამისა, წერს გაზეთი, შეერთებული შტატების სამხედრო-საჰაერო ძალები კოსმოსური ოპერაციების გაერთიანებიან ცენტრს აშენებს კოლორადოს შტატში. ამ ობიექტების შექმნა, აღნიშნავს „ნიუ-იორკ ტაიმსი“, „მოწმობს ამერიკის შეერთებული შტატების კოსმოსური პროგრამის მზარდ მილიტარიზაციას“.

რეიგანის ადმინისტრაციამ ხელი უნდა აიღოს „კოსმოსური ომების“ საშიშ გეგმებზე და დაადგეს კონსტრუქციულ პოზიციას საბჭოთა კავშირ-ამერიკის ბირთვული და კოსმოსური შეიარაღების საკითხთა ჟენევის მოლაპარაკებაზე. ამ მოთხოვნით მიმართავენ თეთრ სახლს თვალსაჩინო მეცნიერები, საზოგადოებრივი ორგანიზაციათა წარმომადგენლები.

ახლანდელ, უაღრესად საშიშ ბირთვულ კონფრონტაციას მხოლოდ მაშინ დავაღწევთ თავს, თუ განვახორციელებთ ბირთვული არსენალების მნიშვნელოვან შემცირებას — ასე მიანიშნა ცნობილ ამერიკელ ფიზიკოსს, კალიფორნიის სტენფორდის უნივერსიტეტის პროფესორ ვოლფგანგ პანოფსკის. ამ მიზნის მისაღწევად, ამბობს ეს მეცნიერი, ორივე ზეცისმოსილ ბანაკს, ანუ ნატოსა და ვარშავის ხელშეკრულებას, ერთ-ერთ ეტაპზე, ორ-ორ ბომბ-ბომბ-ბომბ-

„ვეფხისტყაოსანი“ ლენინგრადში...

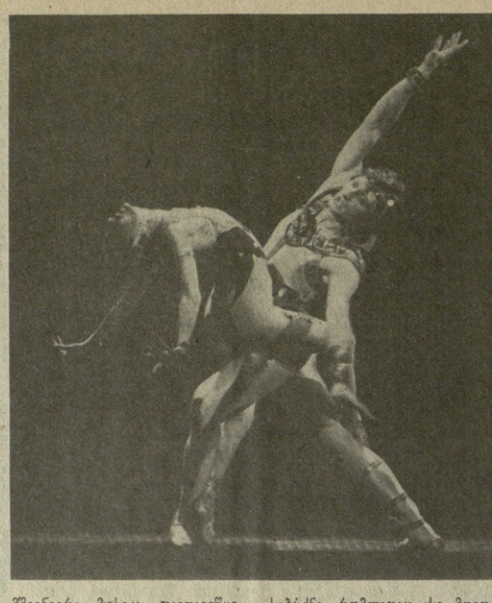

ლენინგრადის ლენინის და ოქტომბრის რევოლუციის ორდენოსანი სახელმწიფო აკადემიური თეატრის სცენაზე პირველად დადგა ბალეტი „ვეფხისტყაოსანი“.

პრემიერის დღეს პროგრამაც ზეიმური იყო. იგი იხსნება კ. ბალმონტის სტუანგებით: „პიმენოსი ... სბერნენდოთ—დანტე—ოტა-ლია, შექსპირი — ინგლისი, კალდერონი და სერვანტესი —ესპანეთი, მაშინ რუსთაველი საქართველოა“... სიმბოლოებია და ნიშანდობლივია: „ვეფხისტყაოსანის“ ღუთაებრივი ლექსი პირველად სწორედ ამ ნეიფსპირა ქალაქში აფიცრა რუსულ ენაზე კ. ბალმონტმა,

23 მარტმა გაზაფხულის სუნთქვა და ულამაზესი სიცაცხე მოუტანა ლენინგრადელებს და მის მრავალრიცხოვან უცხოელ სტუმრებს. სახელგანთქმულმა თეატრმა თავისი 202-ე სეზონის პირველ პრემიერად წარმოადგინა სამშვილდიანი ბალეტი „ვეფხისტყაოსანი“ პროლოგითა და ეპილოგით, რომლის მუსიკის ავტორია სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, სსრ კავშირის სახელმწიფო და შოთა რუსთაველის სახელობის პრემიების ლაურეატი ალექსი მაჭავარიანი, ლიბრეტო ეკუთვნის სსრ კავშირის სახალხო არტისტს, ლენინური და სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატს ი. გრიგოროვიჩს, დამდგმელი ბალეტმეისტერია სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, რსფსრ სახელმწიფო და ლენინური კომკავშირის პრემიების ლაურეატი ო. ვინოგრადოვი, მუსიკალური ხელმძღვანელი და დირიჟორია ე. მაჭავარიანი, სცენოგრაფია ეკუთვნის საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეს თ. მურვანიძეს. მთავარ როლებს ასრულებენ: ნესტან-დარეჯანი —რსფსრ სახალხო არტისტი, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიის ლაურეატი გ. მეზენცევა; მეფე ფარსადანი ფოტოქმედებითის სსრ დამსახურებული არტისტი — რ. ბმდიევეკ; თინათინი — რსფსრ სახალხო არტისტი ნ. ბოლშაკოვა, ტარიელი — ე. ალიევი, ავთანდილი — რსფსრ სახალხო არტისტი ე. გულაევი; ქაჯების უფროსწყლული—საერთაშორისო კონკურსების ლაურეატი ს. ვიხარევი. „ნესტან-დარეჯანის წერილი“ ვოკალურად შესასრულა საკვანძო კონკურსის ლაურეატმა ლ. დიადკოვამ. სპექტაკლები მონაწილეობს მთელი სახელეტო დასი.

დასრულდა სპექტაკლი, ნელა ეშვება ფარდა... მთელი დარბაზი ფეხზე ადგა და ხანგრძლივი ოვაციით და ყვავილებით ულოცავდნენ გზას პრემიერას. ეს იყო საზეიმო და განუმეორებელი წუთები... დარბაზშივე ავიღეთ რამდენიე ინტერვიუ.

ბ. ბაბენიკოვი — სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, სოციალისტური შრომის გმირი, ლენინური და სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, სსრ კავშირის კომპოზიტორთა კავშირის პირველი მდივანი.

— უპირველეს ყოვლისა მე მინდა მივმართო ალექსი მაჭავარიანს: ბედნერი ხართ, რომ შეჰქმენით ასეთი ეღერადობის ნაწარმოები და მეც ბედნიერად ვთვლი თავს, რომ დავესწარი ბრწყინვალე სპექტაკლს, ჯიდი ხანია ვარ ქართული კომპოზიტორის ტალანტის თაყვანისმცემელი, მიხარია, რომ დღეკანელი სპექტაკლის ყველა კომპონენტი—მუსიკა, ქორეოგრაფია, სტენოგრაფია და საშემსრულებლო ხელოვნება ერთმანეთთან პარმონიულად არის შერწყმული. ახალგაზრდა დირიჟორმა ეიმტანგ მაჭავარიანმა ღირსეულად გაართვა თავი საკმაოდ რთულ პარტიტურას, იგი წარმოგვიდგა შამამისის

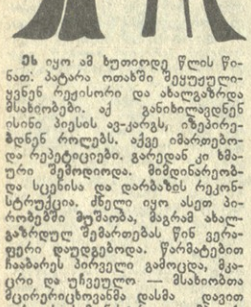

ეს იყო ამ ხუთიოდე წლის წინათ: პატარა ოთახში შეყუჟულიყვნენ რეკისორი და ახალგაზრდა მსახიობები. აქ განიხილავდნენ ისინი პიესის ავ-კარგს, იზეპირებდნენ როლებს. აქვე ი.ბარეიშვილი „ბალბინეს“ ... „გამოკვეპაული“, ი. ვაკელი „ალრაყუნე ქიმქიმელი“, ა. არბუზოვის „ქვეკმოდური კომედია“. სკკპ XXVII და საქართველოს კომპარტიის XXVII ყრილობების მესსგეფრად ვამზადებთ გ. ხუხპვილის დრამას „ცხოვრება კეცისა“. პიესაში ჩვენ თვალწინ იშლება პერიოდი რევოლუციიდან დღემდე. აქ ოთის ქარეცხლინინ დღეების სიმწარეც ჩანს და აღორძინების სიკეთეც. თეატრი საგანგებოდ ემზადება დიდ სამამულო ომში გამარჯვების 40 წლისთავისათვის. უნარული რეკისორი ლასლო ბაბორეი ჩვენს სცენაზე ადგამს ოშტვინ ორკენის პიესას „ტოტების ოჯახს“. ახლახან კი თეატრმა მაყურებელს წარუდგინა კიდევ ერთი პრემიერა — გ. ნახუცრიშვილის ცნობილი კომედია „ჯინჭრაჯა“, რომელიც საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებულმა მოღვაწემ ლერი ჰაქსაშვილმა და რეკისორმა რომან აბულაძემ დადგეს.

...ახლა რეპეტიციაა, შესვენების დროს რამდენიმე კითხვი მივმართავთ თეატრის სამხატვრო ხელმძღვანელს, საქართველოს სსრ ხელოვნების დამსახურებულ მოღვაწეს, რეკისორ ლ. ჰაქსაშვილს.

— თუ შეიძლება, ოროოდე სიტყვით გვიამბეთ თქვენი თეატრის ფასის შესახებ.

— დასში ძირითადად ახალგაზრდები არიან. ისინი თეატრალური ინსტიტუტის დამთავრების შემდეგ პირდაპირ მოვიდნენ ჩვენთან. მათი შემოქმედება ჯერ კიდევ ძიებისა და ჩამოყალიბების პროცესშია, მაგრამ ერთი კია, საკმაოდ ნიჭიერი ახალგაზრდები გვყავს და, რაც მთავარია, გულწრფელად უყვართ თავიანთი საქმე.

— რას განიცდით, როცა პარტერიდან უყურებთ თქვენს სპექტაკლს?

— შიშსა და ეშეს — ვაითუ, ყველაფერი რიგზე ვერ არის.

— გვიამბეთ ცოტა რამ თეატრის სამომავლო გეგმებზე.

— ბევრი საინტერესო ჩანაფიქრი გვაქვს. აღ. ტოფსტონოგოვი ჩვენს სცენაზე დადგამს როკ-ოპერას სტივენსონის „განძთა კუნძულის“ მიხედვით. ეს იმითაც იქნება საინტერესო, რომ დასი პირველად ითამაშებს მუსიკალურ სპექტაკლს. მოვიწვევთ აგრეთვე რეჟისორებს თემურ ჩხეიძეს და მიხეილ თუმანიშვილს. მეფილო ურთიერთობა გვაქვს დამყარებული თბილისის 36-ე პროფესიულ-გურჯიდან“. გ. ნახუცრიშვილის „ჯინჭრაჯაში“ ბაყბაყდევს ეთამაშობ. სიმპრთლე გითხრათ, გამეჭირდა ამ როლზე მუშაობა. დევი თავისი კომიკურობით ჯეირანას ენათესავება. შე ეკ არ მინდოდა ერთი დ ოგივე მიმეკეთინ, ხმის ტონით თუ მოძრაობით გადამეცა მათი ხასიათი. მოკლედ, არ მინდოდა გვნემეორებულიყავი. ბევეიაცდ სულ სხვადგანად მეთამაშა ეს როლი, რეკისორიც დამეხმარა დ რაც გამოვიდა, ამას, ალბათ, მაყურებელი განსკენ.

— ინსტიტუტის დამთავრებეს შემდეგ მეც აქ მსურდა მოვსულიყავი — მეუბნება ნანა ქემმაშვილი, — მაგრამ თელავის დრამატულ თეატრში განმაწესეს, სადაც სამი წელი ვიმუშავე. ახლახან კი ბატონი ალიბეგ ალიევი „ჯინჭრაჯაში“ მაყბაყდევს ეთამაშობ. სიმართლე გითხრათ, გამეჭირდა ამ როლზე მუშაობა. დევი თავისი კომიკურობით ჯეირანას ენათესავება. შე ეკ არ მინდოდა ერთი დ ოგივე მიმეკეთინ, ხმის ტონით თუ მოძრაობით გადამეცა მათი ხასიათი. მოკლედ, არ მინდოდა გვნემეორებულიყავი. ბევეიაცდ სულ სხვადგანად მეთამაშა ეს როლი, რეკისორიც დამეხმარა დ რაც გამოვიდა, ამას, ალბათ, მაყურებელი განსკენ.

— ინსტიტუტის დამთავრებეს შემდეგ ეკ ამ მსურდა მოვსულიყავი — მეუბნება ნანა ქემმაშვილი, — მაგრამ თელავის დრამატულ თეატრში ... ბ. ბაბენიკოვი — სსრ კავშირის სახალხო არტისტი, სსრ კავშირის სახელმწიფო პრემიების ლაურეატი, ...